

„Akit az Úr szeret, annak álmában is ad eleget.”
(Zsolt 127,2)

Az álomhalál

„Haláli” álmom volt az éjjel. Meghaltam, mégpedig mesészeppen. Megébredve tudtam, hogy fontos üzenet volt, mégsem akaródzott életre kelni, tollat ragadni, hogy feljegyezzem a korábbi álomtörténést, ezt a gyönyörűséges elmúlásba ringatást. Szerettem volna még egy kicsit visszahálni, pontosabban visszaaludni. Ez sikerült is, de mint ilyenkor lenni szokott, a dolog nem ott folytatódott, ahol az álomfilmkockák megszakadtak. A továbbiakban az étellel bajlódtam, ami most szóra sem érdemes. Azt el is felejtettem rögvést ébredéskor, viszont sikerült átmenteni a nappalnak néhány mozaikdarabkát az álomhalálból.

Ez a tudat alatti vagy feletti ajándék új felismerés birtokosává avatott: a halálváltozatokban egyáltalán nem kötelező az ellenséges jelleg. Nem egyeduralgó a pusztító erejű álarcos feketeség, s a vele való lidérces-veritékes álmküzdélem, hanem az elmúlás megképződhet másként is. Úgy is, ahogy velem történt. Az álomhalál fodros puha ágy volt, ölelő karokkal, amelyekbe egyre inkább beletemetődtem. Fokozatosan süllyedtem beléjük, mint a koporsó a földbe. Nem volt ennek se neve, se neve, csak valamiféle arcnélküli megtartó melegség volt, ami egyre inkább beburkolt. Tudtam, hogy meghalok, még faggatni is kezdtem magam, hogy nem akarok-e talán mégis megmaradni, de ez valahogyan már nem is volt kérdés. Vonzott az álomhalál, ami a megtestesült harmónia volt.

Jó illatú, pasztellszínű, selymes tapintású, és végtelenül felhőtlen. Lélegzet el(meg)állítóan ünnepi, és biztonságot adó. Maga volt a teljes feloldódás. Maradék nélkül. Éltem többé nem én, hanem – mint az Írás mondja – „élt bennem a Krisztus”: mint befogadott a Befogadóban, a nagybetűs Szeretben.

A halálálom után nem veritékezve, nem kifosztva, hanem megjutalmazva ébredtem. Mint aki valamire rátalált és megnyugodott. Az új tudást nyomban alkalmazni is akartam magamon. Valami nagyon befejeződött, csak tudnám mi – faggattam az álomémet. Jóllehet szertefoszlottak az éjszaka képei, mégis szokatlan ünnepléesség telepedett a lelkemre. Azért álmában sem hal meg az ember mindennap! Ez a szép befejezés-üzenet arra készítetett, hogy sorra vegyem életem kudarcos zárszavait, s magamat okítsam. Lehet valamit úgyis abahagyni, hogy nem csapom be magam után az ajtót, hanem illedelmesen becsukom? Lehet nem fejvesztve menekülni, a mondat közepén sarkon fordulni, hanem szépen, mondhatni gyönyörködtetően végszót mondani? Beteljesülten? Tanulgatni az elengedés esztétikumát?

Napközben azon kaptam magam, hogy egyre csak befelé figyelek, és „álomittasan” másként kérdezek: Mi jó fog történni velem, aminek az a neve, hogy halál, befejezés, lezárulás? Hova kell pontot tennem, ami félig készen várt sorsára hagyottan? Aztán

mindennapi tipródásaimban ráismerem a feladatra.

Közelkerültem valakihez, aki aggasztóan lemaradt magától. Vagy két fejezettel hátrébb jár, mint az élete. Már régen a szálak elvarrásán kellene munkálkodnia, s jóllehet törekeny cserépedény testének csorbulásai nap mint nap üzenik neki, hogy „nincs itt nekünk maradandó városunk”, és már régen át kellene válogatni az életlombokat – megbánni a megbánnivalókat, megbocsátani a megbocsátandókat –, hogy a batyuba a valóban szükségesek kerüljenek, amik nélkülözhetetlenek nagy útra... a minden élők útjára. Idejében megválni – amíg lehetnek választásaink –, nem megvárni, amíg a halál kibálja a kezünkből, talán éppen azt, amire fel kellene tenni a koronát. (Mert „aki a kísértésben kitart, elveszi az életnek koronáját” – ígéri Jakab apostol, Jak 1,2.) Az élete utolsó szakaszába érkezőnek a környezete is úgy gondolja, jobban tenné ő, ha a hátalévő nagy erőfeszítésre koncentrálna, a feladatra, ami csak az övé, ehelyett akarva-akaratlanul még mindig mások életét igazgatja – többnyire két balkézrel. Hogyan lehet valakit megtéríteni a saját életéhez? Nehezebb, mint Istenhez eljuttatni. Talán, mert az előbbinek már erősen elmúlás szaga van. De hát melyikönk veszi észre, hogy amihez görcsösen ragaszkodik, amit nem tud nem birtokolni – valójában az tartja fogva? Ez az akarásunk a rabtartónk. Másoktól nagy-nagy erőfeszítéssel még csak meg tudunk szabadulni, de saját magunktól?

Olyan Szabadítónk van, aki végtelenül gazdag ötletgyárat működtet munkájához.

Még arra is képes, hogy álmunkban éltesse és értesse meg velünk az elengedés szépségeit. Sajátos, olykor szurrealista képekkel szövi meg üzenetét: Ne félj a mögötted bezáruló ajtóktól: soha nem sejtett tágasságok tárulhatnak fel előtted!

Vannak Istenről kapott halálgyakorlatok. Olykor álomszépek. Megfejtésük végtelenül izgalmas annak, aki hiszi, hogy még álmában is szeretet övezi – Isten szeretete. Csak azután ránehezedik a nagy kérdés – egy olyan korban, amikor öregek és fiatalok egyaránt a jelenidejűség bálványá körűl táncolnak –: Hogyan értesse meg ezt a túlnani üzenetet azokkal, akik az orruknál tovább sem akarnak látni, nem hogy az „eljövendőt keresni” (Zsid 13,14)?



Mátyás király tölgyfája Kismaroson